

притягнення до кримінальної відповідальності судом особи, засудженого в іноземній державі, слід визнати прогресивним становищем, демократичному праву. Фактичну перевагу має територіальна юрисдикція. Фактичну перевагу має територіальна юрисдикція. Подвійна відповідальність як правила не застосовується.

Література

1. Наумов О. В. Российское уголовное право. Общая часть. Курс лекций / О. В. Наумов. – М., 1996. – 52 с.
2. Соколов И. С. Принцип двойной криминализации деяния («двойного вменения») применительно к Европейскому ордеру на арест / И. С. Соколов // ЕврАзЮж. – 2011. – № 11 (42).
3. Волженкин Б. В. О некоторых задачах и путях формирования правового пространства СНГ / Б. В. Волженкин. – М., Санк-Петербург, 1994.

УДК 343.163 (043.2)

Коваленко В. П., асистент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОКРЕМІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ В УКРАЇНІ

Прийняття нового закону «Про прокуратуру» є надзвичайно нагальною потребою та значимим питанням для реформування кримінальної юстиції в цілому та внесло низку нововведень до правозастосовної діяльності. Тож окремі положення Закону України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 р. № 3541 як ніколи потребують ретельного аналізу й дослідження.

Законодавство, спрямоване на регламентацію діяльності прокуратури завжди було у центрі уваги вчених-правознавців з огляду на його особливу важливість для суспільного життя та практичної діяльності.

В даному контексті варто коротко зупинитися на основних новелах нового законодавства про прокуратуру. Так, аналіз тексту нового закону дозволяє дійти висновку про певну «революційність» закріплених у ньому положень. Адже, на відміну від пострадянського законодавства у вказаній сфері, новим законом про прокуратуру:

1. Скасовується прокурорський нагляд за додержанням і застосуванням законів (у тому числі у «приватному секторі» економіки), який апріорі не властивий органам прокуратури у демократично розвинених державах.
2. Створюється кардинально нова система місцевих прокуратур (чіткий перелік міститься у додатку до закону), яка не у всіх випадках співпадає з адміністративно-територіальним поділом відповідної області, району у місті. При цьому кількість прокурорів та інших працівників органів

прокуратури, а також структура Генеральної прокуратури України, регіональних та місцевих прокуратур, Національної академії прокуратури буде визначатися законом та затверджуватися наказом генерального прокурора за погодженням з Радою прокурорів України з урахуванням обсягу роботи прокуратури та у межах видатків, затверджених у державному бюджеті на утримання органів прокуратури.

3. З метою забезпечення гарантії незалежності прокурорів передбачається функціонування таких органів прокурорського самоврядування, як всеукраїнська конференція працівників прокуратури та Рада прокурорів України. Зазначені органи матимуть досить широкі повноваження, зокрема, щодо: призначення членів Вищої ради юстиції та прийняття рішення про припинення їх повноважень; фінансування та організаційного забезпечення діяльності прокуратури; звернення до органів державної влади та їх посадових осіб із пропозиціями щодо вирішення питань діяльності прокуратури; внесення рекомендацій про призначення та звільнення прокурорів з адміністративних посад та ін.

4. Чіткіше прописується вимоги до прокурора. Згідно зі ст. 27 передбачає, що прокурором, наприклад, місцевої прокуратури може бути призначений громадянин України, який має вищу юридичну освіту, стаж роботи в галузі права не менше двох років та володіє державною мовою.

При цьому, на рівні тринадцяти пунктів законом встановлено добір кандидатів та їх призначення на посаду прокурора. Зокрема, прийняття Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів рішення про проведення добору кандидатів на посаду прокурора; подання особами, які виявили бажання стати прокурором, до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів відповідної заяви та документів; здійснення Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів на основі поданих кандидатами на посаду прокурора документів перевірки відповідності осіб вимогам, установленим до кандидата на посаду прокурора; складання особами, які відповідають установленим вимогам до кандидата на посаду прокурора, кваліфікаційного іспиту та ін. [2].

5. Прокуратура позбавлена значної кількості повноважень, які вона мала в цивільних, адміністративних та інших справах. Тепер вирішення цих справ має стати виключно прерогативою судів, а сфера діяльності прокурора досить жорстко обмежена сферою кримінальної юстиції, що істотно обмежує можливість використання його в політичних інтересах.

6. Запровадження чіткої процедури притягнення прокурорів до дисциплінарної відповідальності. Задля цього законом передбачається створення нової інституції – Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів (про яку вже йшлося вище), яка матиме реальні повноваження

не лише щодо проведення добору прокурорів на відповідні посади, а й стосовно розгляду скарг (заяв) про вчинення прокурором дисциплінарного проступку та здійснення безпосередньо дисциплінарного провадження.

Аналіз новітнього законодавства, спрямованого на регулювання відносин за участю прокуратури свідчить про необхідність подальшого дослідження цих питань. Це пояснюється наявністю низки правових проблем, які потребують нагального вирішення. Зокрема, це стосується правового статусу прокурорів, їх участі у цивільному, кримінальному та адміністративному процесах. Правова ситуація у цій галузі ускладнюється недосконалістю законодавства про діяльність суддів, адже воно також знаходиться на стадії реформування.

Підводячи підсумок наведеному, можна констатувати, що процес реформування органів прокуратури отримав гарний старт. Принаймні, у новому законі про прокуратуру було враховано більшість побажань та пропозицій експертів Венеційської комісії, які неодноразово добросовісно вивчали відповідні законодавчі ініціативи у вказаній сфері [3].

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 3541 // Голос України. – 2014. – 25 жовтня. - № 206.
3. Висновок Венеційської комісії від 14 жовтня 2013 року № 735/2013 (який надавався до проекту Закону України «Про прокуратуру» до його остаточного ухвалення парламентом).

УДК 343.346

Козаченко О. В., д.ю.н., професор,
Миколаївський інститут права
Національного університету «Одеська юридична академія»,
м. Миколаїв, Україна

ДЕФІНІЦІЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХОДУ

Звернення сучасної кримінально-правової науки до дефініції «кримінально-правовий захід» представляється актуальним і своєчасним з врахуванням наступного. По-перше, категорія «кримінально-правовий захід» є базовою при визначенні тих зовнішніх форм кримінально-правового впливу, в назві яких категорія «захід» не використовується (покарання, судимість, примусове лікування та інші). По-друге, кримінально-правовий захід виступає самостійною формою кримінально-правового впливу (примусові заходи медичного характеру, захід